

The distribution of powers between the executive authorities and local government bodies as a priority of the administrative reform implementation at the regional level. The problems of implementation of administrative reform at the regional level is being analyzed.

It has been proved that the basis for successful changes is a definite distribution of authorities and functions between the local bodies of executive power and local government bodies.

administrative reform, public administration, local government, bodies of the executive branch of power, local government bodies, regional policy

Одержано 25.10.13

УДК 338.512

У.В. Лаврик, доц., канд. екон. наук, К.Ю. Бондик

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Сучасні підходи до управління витратами промислових підприємств

У статті проаналізовано сучасні методи управління витратами підприємства та встановлено необхідність індивідуального підходу до вибору систем управління витратами підприємств.

Витрати, підприємство, управління витратами, методи, ефективність

У.В. Лаврик, К.Ю. Бондик

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Сучасні підходи до управління витратами промислових підприємств

В статье проанализированы современные методы управления затратами предприятия и установлена необходимость индивидуального подхода к выбору систем управления затратами предприятия.

затраты, предприятие, управление затратами, методы, эффективность

В сучасному динамічному ринковому середовищі основним завданням кожного підприємства є досягнення і збереження належного рівня конкурентоспроможності в довгостроковій перспективі. Управління конкурентоспроможністю виробничого підприємства потребує усебічного аналізу тих складових діяльності підприємства, які можуть стати основою формування та зміцнення стійких конкурентних переваг. Облік і аналіз витрат є найважливішим інструментом управління діяльністю підприємства, оскільки дозволяє отримати глибоко структуровану інформацію, необхідну для регулювання виробничого процесу та адекватної оцінки рівня його ефективності. З вищесказаного випливає, що на сучасному етапі розвитку економіки підприємства витрати є важливим аспектом його економічної стійкості, конкурентоспроможності, ефективності виробництва. Підтримка оптимального рівня витрат є основною умовою його виживання і розвитку. Управління витратами - найважливіший інструмент досягнення підприємством високого економічного результату.

Значний внесок у вирішення питань вдосконалення підходів до управління і оптимізації витрат зробили вітчизняні вчені П.Й. Атамас, С.В. Голов, М.Г. Грещак, О.С. Коцюба, О.В. Крушельницька, А.М. Турило, А.Н. Асаул, Г.Л.Багієв, Г.А. Краюхін, П. Лабзунов, В.М. Прудников. Однак, нові умови господарювання ставлять нові вимоги

до управління витратами, і вимагають від них реального вдосконалення методів управління всіма видами витрат. В той же час, аналіз літературних джерел свідчить про недостатнє вивчення досліджуваної проблеми з позиції використання у практичній діяльності підприємств, а також адаптації закордонного досвіду до вітчизняних умов господарювання.

Метою цієї роботи є дослідження сучасних підходів до управління витратами вугледобувних підприємств на основі дослідження вітчизняного та закордонного досвіду.

Необхідність управління витратами обумовлюється тією роллю, яку вони відіграють в економіці підприємства, а саме їх прямою участю у формуванні прибутку підприємства. Саме прибуток у кінцевому підсумку виступає основною умовою конкурентоспроможності та життєздатності підприємства. Однак, функціонування промислових підприємств в сучасних ринкових умовах характеризується наявністю значних невідповідностей між кінцевими результатами їх діяльності та господарськими витратами. Рівень виробничих витрат вітчизняних товаровиробників займає значно більшу питому вагу на гривню доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) в порівнянні з зарубіжними конкурентами. Зазначені проблеми в повній мірі стосуються підприємств вугледобувної промисловості.

Основна проблема підприємств вугледобувної промисловості полягає в низькій конкурентоспроможності української вугільної продукції, що передусім пов'язано з високими витратами на її виробництво. Таке становище пояснюється тим, що на підприємствах не приділяється достатньої уваги управлінню витратами. Підвищити конкурентоспроможність вітчизняної економіки можливо за рахунок розвитку вугільної галузі й пошуку шляхів вирішення цілого ряду проблем, які стоять перед нею. Однією з вагомих у вугільній галузі є висока собівартість вугільної продукції [1]. В таблиці 1 наведені дані щодо динаміки витрат та цін вугільної продукції.

Таблиця 1 – Динаміка середньої собівартості та ціни готової вугільної продукції

Показники	Роки															
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Собівартість 1 т. вугільної продукції, грн.	89,27	91,96	98,96	109,85	135,93	147,62	156,98	188,37	272,53	302,91	432,00	605,84	723,39	843,50	999,60	1341,00
Середня ціна 1 т. вугільної продукції, грн.	71,9	76,47	92,85	103,62	194,08	193,39	202,13	232,9	219,1	238,25	293,50	453,88	442,03	575,70	631,40	659,90
Частка собівартості в ціні вугільної продукції, %	124,2	120,3	106,58	106,01	70,038	76,333	77,663	80,88	124,39	127,14	147,19	133,5	163,65	146,52	158,31	203,213
Ланцюгові темпи росту, %																
- собівартості 1 т. вугільної продукції		103	107,61	111	123,74	108,6	106,34	120	144,68	111,15	142,62	140,2	119,4	116,6	118,51	134,154
- ціни 1 т. вугільної продукції		106,36	121,42	111,60	187,30	99,64	104,52	115,22	94,07	108,74	123,19	154,64	97,39	130,24	109,68	104,51
Коефіцієнт випередження росту собівартості відносно ціни 1 т. вугільної продукції		0,97	0,89	0,99	0,66	1,09	1,02	1,04	1,54	1,02	1,16	0,91	1,23	0,90	1,08	1,28

За результатами розрахунків можна зробити наступні висновки: протягом аналізованого періоду спостерігається перевищення величини собівартості вугільної продукції над її ціною (за винятком 2001-2004 років), причому як абсолютне так і відносне значення величини перевищення постійно зростає, Його максимальне значення в 2013 році складає 2,7 рази.

Що стосується темпів зростання, то у більшості розрахункових періодах (окрім 1998-2001, 2008 і 2009 років) також спостерігається випередження темпів збільшення собівартості над зростанням ціни вугільної продукції, в 2013 році в 1,34 рази.

Основні показники державного і недержавного секторів вугільної промисловості України в 2005-2011 рр. наведено в табл. 2.

Завдяки більш сприятливим природним умовам, своєчасному і достатньому за обсягами інвестуванню, а також більш високому рівню менеджменту, з позитивною динамікою основних показників і загалом рентабельно функціонував недержавний сектор вугільної промисловості. У той же час державний сектор, у якому значну частку становлять дрібні малопотужні шахти зі складними гірничо-геологічними умовами, потребував значного систематичного державного субсидування для покриття поточних збитків і підтримання виробничих потужностей.

Таблиця 2 – Динаміка показників вугледобувної галузі, млн. грн.[2]

Показник	Роки			Відхилення			
				абсолютне		відносне	
	2005	2010	2011	2010	2011	2010	2011
1. Кількість діючих шахт (технічних одиниць):							
- державний сектор	145	120	111	-25	-9	-17,24	-7,5
- недержавний сектор	29	32	37	3	5	10,34	15,62
2. Видобуток вугілля, млн. т							
- державний сектор	46,1	38,4	38,4	-7,7	0	-16,70	0
- недержавний сектор	31,9	36,8	43,6	4,9	6,8	15,36	18,47
4. Обсяг товарної вугільної продукції, млн. т.	32	24,7	25	-7,3	0,3	-22,81	1,21
5. Продуктивність праці робітника, т/міс.							
- державний сектор	22,4	21,5	23,5	-0,9	2	-4,017	9,30
- недержавний сектор	45,8	55	60,1	9,2	5,1	20,08	9,27
10. Прибуток (+), збиток (-) від випуску вугільної продукції, млн. грн.							
- державний сектор	-1763	-7410	-8975	-5647	-1565	320,30	21,12
- недержавний сектор	928	1516	...	588	-	63,36	-
11. Державна підтримка діючих вугледобувних підприємств, млн. грн.:	2418	6284	8504	3866	2220	159,88	35,32
а) дотації на покриття збитків	1046	5807	6710	4761	903	455,16	15,55
(% до збитку)	-59,3	-78,4	-74,8	-19,1	3,6	32,20	-4,59
б) субсидії на капітальні витрати	761	337	1729	-424	1392	-55,71	413,05
в) фінансування інших заходів	611	140	65	-471	-75	-77,08	-53,57

Однак через обмеженість обсягів і недосконалість механізмів субсидування цей сектор вже тривалий час перебуває у важкому фінансово-економічному стані та стагує. Більшість державних вугледобувних підприємств, збиткових і обтяжених великими боргами, є по суті банкрутами, і від юридичного визнання цього факту їх

рятує лише законодавчо введений у галузі мораторій на порушення справ про банкрутство. Так, в 2013 році за офіційними даними Україна втрачає через збиткові державні шахти значні кошти зі швидкістю 30 мільйонів на день. Так, тільки в липні нинішнього року їхні збитки склали більше 1 мільярда гривень, а за 7 місяців 2013 року збитки державних шахт склали майже 8,5 мільярдів гривень - на 2 мільярди більше, ніж за той же період 2012 року.

Вирішення зазначених проблем можливе шляхом перегляду сучасного досвіду управління витратами. Розвиток економічних відносин, значне розширення зовнішньоекономічних зв'язків висувають нові вимоги до управління витратами підприємства. Сучасний стан економічних відносин в Україні вимагає серйозного вивчення та застосування багатьох фундаментальних положень, що діють у країнах з розвинутою ринковою економікою. Це передбачає подальше дослідження проблем інтеграції вітчизняної системи управління витратами з міжнародним досвідом. Разом з тим, конкретний перегляд системи управління витратами, приведення її у відповідність до міжнародних правил повинні поєднуватися з максимальним використанням національного досвіду, збереженням вітчизняних методів, інструментів та методичних рішень, які не тільки не суперечать світовій практиці, але й збагачують її [3].

Закордонний досвід управління витратами налічує значний інструментарій, однак його використання у сучасній практиці вітчизняних підприємств пов'язане з цілим рядом труднощів, які обумовлені наступними причинами.

1. Відсутність у практиці вітчизняних підприємств ведення управлінського обліку. Існуючий на підприємствах фінансовий облік дозволяє нормальне функціонування лише нормативного обліку витрат, західним аналогом якого є стандарт-кост.

2. Чинна облікова політика обумовлена існуючими нормативами оподаткування, суворой законодавчої регламентацією ведення обліку, що зобов'язує підприємства до обчислення повної собівартості продукції.

3. Високий відсоток тіньових операцій у загальному обсязі транзакцій. Це обумовлено прагненням знизити податкові бази. Таким чином спотворюється офіційна звітність, дані про недоліки, обсягах реалізації не відповідають дійсності, застосування економічних інструментів впливу на рівень витрат є недоцільним.

4. Розподіл витрат на постійні та змінні на вітчизняних підприємствах здійснюється тільки на етапі планування, при обліку вони відображаються на одних і тих же рахунках. Умовність розподілу накладних витрат спотворюють дані про прибутковість того чи іншого виду продукції.

5. Недостатня увага керівництва підприємства до питань управління витратами

6. Введення в господарську практику функцій управління витратами пов'язане з додатковими витратами, які можуть собі дозволити лише великі підприємства.

7. Недостатньо кваліфікує, відсутність досвіду вітчизняних фахівців у використанні сучасних методів управління витратами, необхідність навчання і перенавчання персоналу.

Реалізація функцій управління витратами здійснюється різноманітними методами. Метод традиційно розуміють як прийом, спосіб дії, як спосіб теоретичного дослідження або практичного виконання чого-небудь. Метод управління тлумачать і широко, як інструмент здійснення впливу на об'єкт управління, і вузько, як спосіб виконання окремих робіт або реалізації окремих процедур. Метод управління витратами розглядається як сукупність прийнятих допущень, цілей і процедур, призначених для реалізації функцій управління витратами. За результатами досліджень [4,5,6,7,8,9] виявлено різноманітні методи управління витратами, розглянуто їх сутність, проаналізовано недоліки, достоїнства та умови застосування (табл.3).

Таблиця 3 - Переваги та недоліки методів управління витратами

Метод	Переваги	Недоліки
<p>Директ-костинг.</p> <p>Собівартість планується тільки в частині змінних витрат. Решта витрат (постійні витрати) враховуються на окремому рахунку, але в калькуляцію не включаються, а періодично списуються на збитки за звітний період</p>	<p>1. Застосовується в управлінському обліку для оперативного прогнозування, здійснення контролю, економічного аналізу і прийняття управлінських рішень.</p> <p>2. Метод є досить ефективним при внутрішньому розрахунку.</p> <p>3. Спрощення і точність обчислення собівартості продукції; відсутність складних розрахунків при розподілі постійних витрат.</p> <p>4. Можливість визначення порога рентабельності, запасу міцності підприємства та нижньої межі ціни послуг (продукції, робіт) або замовлення.</p> <p>5. Можливість управління обсягом виробництва товарів при їх масовому випуску на ринок.</p> <p>6. На основі інформації, яка виходить при використанні цього методу, можна приймати оперативні управлінські рішення. У свою чергу це дає можливість зниження цін.</p>	<p>1. Не рекомендується для складання фінансової звітності і оподаткування.</p> <p>2. При використанні демпінгу виникає небезпека, де сума постійних витрат не зможе бути покрита маржинальним доходом, тобто підприємство потрапить в зону збитковості. На практиці виникають труднощі при розподілі витрат на постійні й змінні.</p> <p>3. Ведення обліку у розрізі лише виробничої собівартості.</p> <p>4. «Директ-костинг» створює тенденцію для того, щоб ігнорувати необхідність відтворення постійних витрат через ціну виробу.</p>
<p>Стандарт-костинг.</p> <p>Для кожного виду затрат (матеріальних, трудових та ін.) визначають обґрунтовані норми витрат (стандартні) ресурсу на одиницю продукції. Витрати ресурсів за нормами та відхиленнями від норм споживання ресурсів враховують окремо</p>	<p>1. Отримання інформації про стандартні витрати на окремі види продукції</p> <p>2. Реєстрація та облік в оперативному порядку відхилень по місцях і причин їх виникнення</p> <p>3. Контроль та узагальнення даних про фактичні витрати і непродуктивні витрати</p> <p>4. Пошук резервів зниження витрат</p> <p>5. Оцінка результатів роботи виробничих підрозділів і підприємства в цілому</p> <p>6. Мінімізація облікової роботи, пов'язаної з калькулюванням собівартості.</p>	<p>1. Складність визначення і складання стандартів в умовах інфляції і при виконанні великої кількості різних за характером і типом замовлень за порівняно короткий час</p> <p>2. Немає єдиної методики встановлення стандартів і ведення облікових реєстрів</p> <p>3. Стандарти можна встановлювати не на всі виробничі витрати, у зв'язку з чим на місцях завжди послаблюється контроль за ними.</p>
<p>Абзорпшн-костинг.</p> <p>Усі виробничі витрати розподіляються між реалізованою продукцією і залишками товарів, отже частина постійних витрат відноситься до запасів, тобто це метод повного розподілу або поглинання витрат</p>	<p>1. Відсутність поділу витрат підприємства на постійні та змінні;</p> <p>2. Точніше визначення фінансового результату діяльності підприємства;</p> <p>3. Відображення покриття доходом від реалізації продукції кожного виду не тільки прямих змінних витрат, а й постійних накладних витрат;</p> <p>4. Підвищення обґрунтованості вибору додаткового замовлення або відмови від нього.</p>	<p>1. Ретроспективність і умовність у розподілі накладних витрат;</p> <p>2. Встановлення фактичної собівартості одиниці продукції тільки наприкінці періоду;</p> <p>3. Умовний характер розподілу накладних витрат;</p> <p>4. Включення до собівартості продукції витрат, безпосередньо не пов'язаних з виробництвом;</p> <p>5. Ускладнення облікових і розрахункових процедур;</p> <p>6. Недостатня увага до характеру поведінки витрат залежно від обсягу продукції, що випускається</p>
<p>Кост-кілінг</p> <p>Спрямований на максимальне зменшення витрату найкоротший термін без збитку</p>	<p>Дає змогу швидко зменшити витрати підприємства, що виникають і у внутрішньому, і у зовнішньому середовищі.</p>	<p>Передбачає зменшення витрат на заробітну плату і скорочення персоналу. Потребує системного застосування до всіх видів витрат та підрозділів</p>

Продовження таблиці 3

<p>для діяльності підприємства й перспектив його розвитку. Використовується в антикризовому менеджменті й управлінні конкурентоспроможністю</p>	<p>Забезпечує прогноз співвідношення отриманого доходу та понесених витрат щодо виробництва виробу загалом. Забезпечує стратегічне бачення структури витрат і зіставлення її зі структурою доходів.</p>	<p>підприємства</p>
<p>LCC-аналіз Витрати визначаються на виробництво і продаж конкретного продукту виробовж усього його життєвого циклу й надалі зіставляються з відповідними доходами. Застосовується у стратегічному управлінні витратами.</p>	<p>1. Зниження витрат на стадіях виробництва, обслуговування і збуту; 2. Забезпечення прийнятної рівня рентабельності продукції і підприємства в цілому; 3. Забезпечення безперервного зниження витрат і утримання їх на заданому рівні; 4. Використання цього методу можливо практично в будь-якій галузі виробництва і, що важливо, в сукупності з іншими методами управління витратами.</p>	<p>Відсутність періодизації фінансових результатів Наявність точних і детальних маркетингових описів стану ринку й позиціонування продукції або послуг підприємства. Потребує значну кількість додаткової інформації</p>
<p>Кайзен-костинг Це процес поступового зниження витрат на етапі виробництва продукції, в результаті якого досягається необхідний рівень собівартості.</p>	<p>1. Наявність необхідності мотивації співробітників; 2. Корпоративна культура, що буде підтримувати залучення персоналу в діяльність організації; 3. Складність організації системи, велика залежність від людського чинника.</p>	<p>1. Проблема часу, зусиль, пов'язана з навчанням персоналу, збору даних як при впровадженні системи, так і її використання 2. Система обтяжлива для підприємств-виробників, у зв'язку з наявністю довгих і складних продуктивних ланцюжків 3. Існує небезпека отримання надміру деталізованої інформації про витрати, що може призвести до інформаційного перевантаження підприємства 4. Для методу ABC необхідний більш бюрократичний режим, ніж для традиційних методів</p>
<p>ABC – калькулювання Форма функціонального аналізу витрат що забезпечує сучасне розуміння і точніший опис витрат.</p>	<p>1. Метод ABC дає можливість більш точно визначити витрати на невикористані потужності для періодичного їх списання на витрати періоду. Собівартість одиниці продукції, обчислена за допомогою даного методу, представляє собою найкращу фінансову оцінку спожитих ресурсів, оскільки враховує складні альтернативні способи визначення зв'язків між продукцією і використанням ресурсів 2. Виявляє причинно-наслідковий зв'язок між величиною витрат і методами організації та ведення бізнесу 3. Метод може стати обґрунтуванням зниження витрат і підвищенні ефективності роботи підприємства, зокрема метод дає значну економію витрат на оплату праці персоналу 4. Дозволяє отримати інформацію про прибутковість або збитковість роботи підприємства в розрізі клієнтів 5. Поліпшення інформаційної підтримки всього процесу прийняття управлінських рішень та якості управління підприємством 6. Не тільки надає нову інформацію про витрати, але і генерує ряд показників не фінансового характеру, в основному вимірників обсягу виробництва і визначення виробничих потужностей підприємства</p>	<p>1. Підприємству буде досить складно впроваджувати концепцію «таргет – костинг», якщо не налагоджені</p>
<p>Таргет – костинг.</p>	<p>1. Послання досягнень маркетингу та управлінського обліку (орієнтація на випуск продукту, що має максимально відповідати споживачам</p>	<p>1. Підприємству буде досить складно впроваджувати концепцію «таргет – костинг», якщо не налагоджені</p>

Продовження таблиці 3

<p>Встановлюється цільова собівартість, яка надалі забезпечується зусиллями всіх служб підприємства, перш за все технічних.</p>	<p>характеристики і найбільш ймовірну ціну реалізації) 2. Можливість інтеграції в стратегічний управлінський облік 3. Зниження витрат на стадії проєктування продукту 4. Акцент на зовнішні (ринкові) фактори 5. Мотивація орієнтованої на ринок поведінки співробітників</p>	<p>взаємозв'язки між підрозділами. 2. Кошторисна собівартість може несподівано перевищити цільову вже на стадії виробництва 3. Підприємство може зіткнутися з деякими організаційними проблемами.</p>
<p>LCC – аналіз Розрахунок витрат за етапами життєвого циклу продукції.</p>	<p>1. Дозволяє визначити витрати, які були понесені при виробництві конкретного виду продукції або здійснення виду діяльності на будь-який момент часу. 2. Передбачає врахування впливу інфляції і застосування дисконтування грошових потоків при прийнятті рішень, оскільки застосування LCC-аналізу розраховано на тривалий період. 3. Забезпечення стратегічного бачення структури витрат і зіставлення її зі структурою доходів.</p>	<p>1. Вимагає забезпечення точності інформації. 2. Відрізняється складнощами у сфері ідентифікації етапів життєвого циклу. 3. Страждає невизначеністю в обліку накладних витрат.</p>
<p>Бенчмаркінг витрат Спосіб оцінки стратегій і цілей роботи організації порівняно з успішними підприємницькими організаціями для визначення свого місця на конкретному ринку.</p>	<p>1. Під час виконання робіт команда бенчмаркінгу має можливість подивитися на свою організацію з боку. Це дозволяє вийти за рамки щоденної діяльності та існуючі обмеження, і знайти нові ідеї щодо поліпшення роботи. 2. За рахунок застосування бенчмаркінгу можна уникнути багатьох помилок, а також підвищити прибутков організації за відносно короткий час. 3. Дозволяє отримати комплексну оцінку управління витратами на підприємстві в порівнянні з еталонним підприємством, яка є серйозною передумовою поступового поліпшення управління витратами на основі досвіду і технологій інших підприємств</p>	<p>1. Закритість компаній і власний комплекс "засекреченості". 2. Існуючі системи фінансового обліку компанії та оподаткування не завжди дозволяють отримати реальні дані по тим чи іншим показникам. 3. Невірний вибір підприємства-еталона знижує ефективність методу. 4. Вимагає системності та цілеспрямованості у застосуванні досвіду інших підприємств.</p>
<p>Метод VCC Розглядає ланцюг споживчої вартості, зокрема, передбачає аналіз витрат, що знаходяться поза сферою прямого впливу підприємства.</p>	<p>Дозволяє: - представити величину витрат підприємства в світлі створення нової вартості; - оцінити доцільність процесів, що ведуть до формування витрат; - максимально повно прив'язати витрати підприємства до очікуваних доходів.</p>	<p>Вимагає створення відповідного інформаційного забезпечення, постійної оптимізації витрат в рамках оперативного управління діяльністю підприємства та участі кваліфікованих фахівців.</p>
<p>Попередільний метод Прямі витрати виробництва формуються по переділах.</p>	<p>Дозволяє: - визначити собівартість окремих фаз обробки продукції за цехами; - виявити місце виникнення і причини відхилень фактичної собівартості продукції від планової чи нормативної.</p>	<p>Одні й ті ж витрати повторюються в собівартості напівфабрикатів кілька разів.</p>
<p>Попроцесний метод Витрати виробництва формуються за процесами виробництва</p>	<p>1. Наявність бухгалтерської інформації про собівартість напівфабрикатів на виході з кожного процесу (вона необхідна для формування ціни при реалізації напівфабрикату на сторону). 2. Дозволяє враховувати залишки незавершеного виробництва у місцях його знаходження, контролювати рух напівфабрикатів власного виробництва.</p>	<p>1. Усереднення витрат призводить до погрешності в розрахунках; 2. Ускладнений контроль над витратами; 3. Запаси незавершеного виробництва повинні оцінюватися за рівнем закінченості.</p>

Продовження таблиці 3

<p>Кост-кілінг. Зменшення витрат на оплату праці, вивільнення і продаж не використовуваних, повне або практично повне зменшення витрат на соціальну сферу.</p>	<p>1. Дозволяє швидко скоротити витрати підприємства, що виникають і у внутрішньому, і в зовнішньому середовищі.</p>	<p>1. Жорсткість методу (передбачає зокрема скорочення витрат на заробітну плату і скорочення персоналу) 2. Потребує системного застосування (використання час від часу, до окремих видів витрат або в окремих підрозділах підприємства відчутних результатів не приносить)</p>
<p>СVP-аналіз (аналіз точки беззбитковості) Це елемент управління фінансовим результатом через точку беззбитковості.</p>	<p>1. Дозволяє визначити обсяг реалізації в натуральному або вартісному вираженні, що забезпечує беззбитковість; 2 . Дозволяє обґрунтовано приймати рішення в сфері ціноутворення, і частково - в пошуку резервів зниження витрат; 3. Відрізняється простотою, наочністю і оперативністю; 4. Дозволяє оперативно оцінити умови забезпечення відсутності збитків .</p>	<p>1. Ґрунтується на значному числі припущень, що істотно обмежує його використання; 2.\ Відрізняється високою чутливістю кінцевого результату до змін факторів, що знижує надійність планування на основі цього методу, і виникаючі складнощі у застосуванні методу, коли розглядається кілька видів продукції.</p>

Розглянувши сутність, характерні риси методів управління витратами підприємства, треба зазначити, що кожен метод має свої переваги і свої недоліки. Основним завданням, що виникає при виборі методів, є розуміння їх характерних особливостей, з метою уникнення притаманних їм негативних сторін, максимально повно використавши наявні у них переваги.

Посилення значення нових технологій на вітчизняних підприємствах потребує перегляду багатьох існуючих нормативних витрат і зумовлює необхідність розробки нових методів в управлінні ними. Сьогодні перед кожним підприємством невід'язливо стоїть питання про вибір оптимального методу управління витратами, на базі якого можливо впровадити такий контроль, що дозволить збільшити ефективність діяльності підприємства та інвестицій у нього, загалом.

Проведений в роботі аналіз сучасних підходів до управління витратами показав, що для вирішення проблеми оптимізації витрат та ефективності господарювання підприємств необхідний індивідуальний підхід до вибору існуючих методів управління. Кваліфіковане використання методів управління витратами спроможне принести позитивні результати, однак для цього потрібно проводити відповідні дослідження. Зокрема потребують вивчення питання вибору критеріїв і послідовності вибору й адаптації обраних методів до конкретних умов діяльності підприємства, за яких переваги методів управління витратами мають розкритися повною мірою.

Список літератури

1. Фроленко Р. В. Інтегрована система стратегічного управління витратами промислових підприємств/ Інноваційна економіка. Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2010 - №15 – С. 22 – 26.
2. Амоша О.І. Стан, основні проблеми і перспективи вугільної промисловості України: наук. доп. /Л.Л. Стариченко, Д.Ю. Череватський // НАН України, Інститут економіки промисловості.– Донецьк, 2013. – 44 с.
3. Білоусов І. І. Методи обліку виробничих витрат і калькулювання собівартості продукції /І. І. Білоусов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. – № 9. – С. 3-5.
4. Кондрашова, Т. М. Удосконалення системи управління витратами на підприємствах України за допомогою калькулювання / Т. М. Кондрашова, Г. В. Коршуневська // Економіка Крима. - 2011. - № 2 (35). - С. 282-287.
5. Якупов И.Ф. Методы управления затратами на производство: преимущества и недостатки. Материалы I международной научно-практической конференции «Научный поиск в современном мире» (1 октября 2012 г., г. Москва) / НИЦ «Апробация». — Москва: Издательство Перо, 2012. — С. 138 – 143.
6. Прохорова Н.Г. «Управление затратами на предприятии. Планирование и прогнозирование, анализ и минимизация затрат»/ Лапыгин Ю.Н. // Эксмо; Москва – 2007.
7. Воронова Е.Ю. Управленческий учет на предприятии: учеб.пособие. / Е.Ю. Воронова, Г.В. Улина – М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2006.
8. Баталов Д. А. Кубанский государственный аграрный университет Методы и инструменты оперативного и стратегического контроллинга/ Рыбьянцева М. С. // Кубанский государственный аграрный университет, Научный журнал КубГАУ – 2011 - №67(03).
9. А.В. Ануфриев, Особенности новых методов учета затрат/ И.Л. Быковников// Научная сессия Сборник научных трудов МИФИ. – 2008.

U. Lavryk, K. Bondik

Donetsk National Technical University

Modern approaches to cost management industrial enterprises

In this article theoretical grounds are considered and methodical recommendations of selecting the costs management methods are presented.

In the research the modern methods of cost management are analyzed and the necessity of individual approach is set to the choice of the existent systems of cost management of enterprises. Terms and factors that influence to the choice of methods for costs management methods are determined, as well as dependence

between indicators of industrial enterprises costs and influence of methods usage on effectiveness of costs management.

Practical use of the proposed recommendations will improve the efficiency of the management costs, which will boost the efficiency of the enterprise.

charges, enterprises, cost management, methods, efficiency

Одержано 31.10.13

УДК:300.101.52:334.716

І.С. Кладченко, асп.

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Фінансова рівновага як умова забезпечення збалансованого розвитку промислового підприємства

Досліджено питання збалансованого розвитку промислових підприємств на основі досягнення фінансової рівноваги. Проаналізовано вирішальні співвідношення, що забезпечують фінансову рівновагу. Сформовано профіль фінансової рівноваги промислового підприємства.

збалансований розвиток, фінансова рівновага, профіль фінансової рівноваги підприємства, ефективність

И. С. Кладченко

ДВНЗ «Донецкий национальный технический университет»

Финансовое равновесие как условиеобеспечения сбалансированного развития промышленного предприятия

Исследованы вопросы сбалансированного развития промышленных предприятий на основе достижения финансового равновесия. Проанализированы значимые соотношения, обеспечивающие финансовое равновесие. Сформирован профиль финансового равновесия промышленного предприятия.

сбалансированное развитие, финансовое равновесие, профиль финансового равновесия предприятия, эффективность

Прогресивний розвиток національного господарства висуває вимоги збалансованості функціонування промислових підприємств. Однак, за даними Держкомстату про стан майна національної економіки та джерел його формування у 2012 році саме підприємства промислового комплексу залишаються найбільш фінансово вразливими та незбалансованими. Так, для промисловості характерне зниження частки власного капіталу в джерелах фінансування – з 50,3% у 2000 р. до 32,3% у 2012 р, що зумовлене зростанням питомої ваги збиткових підприємств до 45% у 2012 році та отриманням від'ємних фінансових результатів обсягом 32 млн. грн. [1]. Проблема формування фінансової рівноваги як основи забезпечення збалансованого розвитку промислового підприємства постає актуальною з огляду на вищезазначене.

Наукова думка сучасності, вирішуючи глобальні соціальні, екологічні проблеми, приділяє особливу увагу питанням забезпечення збалансованого соціально-економічного розвитку нації, країни, галузі, окремого підприємства. Вирішенню численних проблем реструктуризації економіки присвячені праці вітчизняних учених: